

De twintigste eeuw (1900 - 2000) wordt de eeuw der koninginnen genoemd omdat drie koninginnen in deze eeuw regeerden; Wilhelmina, Juliana en Beatrix. Op de derde dinsdag van september, Prinsjesdag, leest de koningin de troonrede voor. Met deze plannen opent zij het nieuwe regeringsjaar.

Het bestuur van **Nederland**

De minister-president en zijn ministers schrijven de troonrede. Zij besturen het land. Maar zij beslissen niet alles. Alle plannen en wetten moeten door de Tweede (en de Eerste) Kamer goedgekeurd worden.

En in deze Tweede Kamer zitten de mensen die door het volk gekozen zijn. Zij hebben dus eigenlijk de meeste macht. Eens in de vier jaren zijn er verkiezingen en dan worden deze vertegenwoordigers door ons (je moet wel 18 jaar zijn) gekozen.

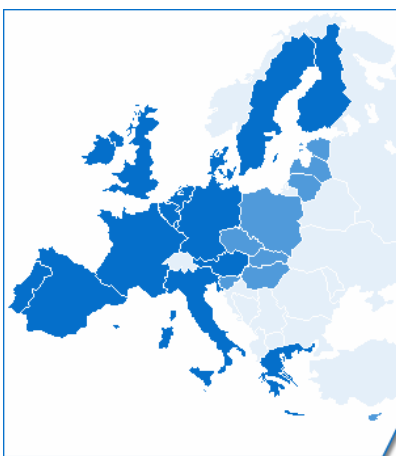
De Eerste en Tweede Kamer heten samen het Parlement of Staten Generaal.

Het bestuur van **Europa**

Na de Tweede Wereldoorlog gingen België, Nederland en Luxemburg (Benelux) samenwerken. In 1957 stichtten zij met andere Europese landen de Europese Economische Gemeenschap. De naam van deze organisatie is later **Europese Unie** geworden.

De E.U. wordt bestuurd door de Europese Commissie. De belangrijke besluiten worden genomen door de Raad van Ministers. In deze raad zitten ministers van alle landen van de Unie.

Je denkt misschien: 'Wat doen ze dan?' Nou, zij hebben er bijvoorbeeld voor gezorgd dat landen in Europa dezelfde munteenheid, **de Euro** zijn gaan gebruiken.

Landen van de Europese Unie

Wetten en regels.

Zijn nodig. In het dagelijkse leven hebben wij veel met regels te maken. Je mag bijvoorbeeld niet door het rode stoplicht fietsen. Als er geen regels zouden zijn, zou het een puinhoop worden.

Thuis maken je ouders de regels en op school bepaalt je leerkracht wat wel en niet mag. Voor alle burgers maken onze ministers regels. Dit noemen we wetten.

Hoe ontstaat een nieuwe wet?

Daan en Sophie schrijven de minister van Verkeer en Waterstaat over hun idee dat er een maximumsnelheid moet komen van 15 kilometer per uur in de buurt van scholen. Dit idee spreekt de minister wel aan en zij schrijft een plan.

Het plan (het heet dan een **wetsvoorstel**) komt eerst in de Tweede Kamer, daarna de Eerste Kamer en daarna nog eens bij de koningin. Als iedereen het er over eens is, wordt de **wet** afgedrukt in de **Staatscourant**.

Het voorstel van Daan en Sophie is uiteindelijk een wet geworden. Een wet waar mensen zich dus aan moeten houden.

De Staatscourant: hier staan alle nieuwe wetten in.

Je houdt je niet aan de regels..... en dan?

Een rechter kan verschillende straffen opleggen, zoals een geldboete, gevangenisstraf, een alternatieve straf of geen straf. Dit laatste kan als bijvoorbeeld de schuld niet bewezen is.

Kinderen en jongeren krijgen andere straffen dan volwassenen. Zo kunnen jongeren tussen twaalf en achttien jaar geen gevangenisstraf krijgen. Ze kunnen wel in een inrichting geplaatst worden.

De rechtbank; belangrijke begrippen.

Advocaat: verdedigt de verdachte

Officier van justitie: probeert schuld te bewijzen

President: zorgt voor de goede orde

Rechter: luistert, stelt vragen en beslist

Griffier: maakt het verslag

Vrouwe Justitia, godin van de rechtvaardigheid.

Het bestuur van een gemeente

De gemeenten worden bestuurd door de burgemeester en wethouders. De gemeenteraad is een soort Tweede Kamer van de gemeente. Leden van de gemeenteraad worden eens in de vier jaar gekozen door de inwoners van de gemeente.

Bestuur van een provincie

Het provinciebestuur houdt zich voornamelijk bezig met zaken die niet door het Rijk, maar ook niet door de gemeente worden geregeld. Bijvoorbeeld de aanleg van een provinciale weg.

De voorzitter is de Commissaris van de Koningin. Hij of zij wordt door de koningin benoemd en het bestuur wordt door de inwoners van de provincie gekozen. Ja, ook weer eens in de vier jaar.

Oefenvragen voor toets 6; De eeuw der koninginnen

- 1 De twintigste eeuw wordt de eeuw der koninginnen genoemd. Waarom?
- 2 Wordt onze huidige troonopvolger een koning of een koningin?
- 3 Wie hebben de macht als het om het Bestuur van Nederland gaat?
- 4 Hoe worden vertegenwoordigers van de Tweede Kamer, gemeentebestuur en Provinciebestuur gekozen?
- 5 Hoe is de Europese Unie ontstaan? Waarom heet onze munt Euro?
- 6 Wat is een Staatscourant?
- 7 Wat hoort er niet in dit rijtje thuis:
Griffier - overtreding - Wilhelmina - officier van justitie - president
- 8 Noem een soort straf die een rechter kan geven.
- 9 Kan een kind van tien jaar oud gevangenisstraf krijgen?
- 10 Er moet een nieuw fietspad aangelegd worden van Berlicum naar Veghel. Wie beslist hier over?